

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/80/2015
Identifikačné číslo spisu: 2014200228
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2014200228.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa: T. E., nar. XY, bytom Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 01. decembra 2014, č.k. 44Sd/35/2014-53, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 01. decembra 2014, č.k. 44Sd/35/2014-53, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 01.12.2014, č.k. 44Sd/35/2014-53, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY z 25.02.2014, ktorým podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od XY s odôvodnením, že vzhľadom na dobu služby policajta, ktorá mu pre nárok na výsluhový dôchodok, priznaný podľa § 137 ods. 1 písm. a/ zákona č. 382/2002 Z.z. bola zhodnotená v rozsahu 15 rokov a 307 dní nespĺnil k tomuto dňu podmienky pre zníženie dôchodkového veku na 55 rokov.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal z potvrdenia Ministerstva vnútra SR z 20.05.2014, založeného v spise odporkyne preukázané, že navrhovateľ bol prepustený zo služobného pomeru dňom 30.06.1990 na základe Personálneho rozkazu zo dňa 28.05.1990 podľa § 100 ods. 1 písm. g/ zákona č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov ZNB, teda z dôvodu, že podľa vyjadrenia občianskej komisie nie je spôsobilý k výkonu služby ZNB. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že pri prijatí zákona č. 100/1970 Zb. taký dôvod skončenia služobného pomeru neexistoval, túto námietku krajský súd nepovažoval za dôvodnú, keďže vyššie uvedený spôsob skončenia služobného pomeru bol vložený do zákona neskoršou novelou a bol účinný v čase skončenia služobného pomeru navrhovateľa. Na tom

základe mal preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienky na zníženie dôchodkového veku podľa § 65 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 174 a § 21 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení a preto rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že zo služobného pomeru bol uvoľnený podľa § 100 ods. 1 zákona č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov ZNB z reorganizačných a racionalizačných dôvodov, čo má na mysli ustanovenie § 12 ods. 3 písm. d/ a e/ zákona č. 100/1988 Zb. Toto jeho tvrdenie podľa neho potvrdzuje list ministra vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej republiky, Ing. A. F. z 22.08.1990, č.j. KR-1/K-90. Zo zamestnania bol prepustený z politickej pomsty zo strany vtedajšieho vedenia štátu; časť príslušníkov ZNB prepustili podľa § 100 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1970 Zb. a časť podľa písm. g/, čo považuje za diskrimináciu. Pôvodne bol zaradený pod Federálne ministerstvo vnútra Praha, odkiaľ bol prevelený na Správu ZNB Bratislava, následne 16.02.1990 bol zaradený do zálohy pre prechodne nezaradených príslušníkov ZNB a k 30.06.1990 prepustený Správou ZNB Bratislava. Žiadal, aby najvyšší súd prehodnotil kádrový rozkaz Správy ZNB z 28.05.1990 a rozkaz Federálneho ministerstva vnútra č. 63/1990 a aby uznal, že k jeho prepusteniu došlo z dôvodu reorganizácie polície, vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie s tým, aby vydala rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku od dovŕšenia veku 55 rokov.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázala na to, že navrhovateľ získal v zamestnaní zaradenom do 1. kategórie funkcií len 15 rokov a 307 dní a zo služobného pomeru nebol prepustený z organizačných dôvodov. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa vyhovieť nemožno.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť jeho odôvodnenia. Na zdôraznenie jeho správnosti (§ 219 ods. 2 O.s.p.) uvádza:

Navrhovateľ namietal, že bol zo služobného pomeru uvoľnený z dôvodov, uvedených v § 12 ods. 3 písm. d/ zákona o sociálnom zabezpečení, teda z dôvodu, že z neho bol uvoľnený v súvislosti s uskutočňovaním racionalizačných a organizačných opatrení uvedených vo vykonávacom predpise.

Nebolo sporné, že navrhovateľ vykonával službu príslušníka ZNB (ďalej aj „služba policajta“) v období od 01.09.1974 do 30.06.1990 a že táto služba bola v uvedenom období zaradená do 1. kategórie funkcií celkovo v rozsahu 15 rokov a 307 dní.

Z dávkového spisu odporkyne mal odvolací súd súčasne preukázané, že v období od 01.09.1970 do 30.08.1974, teda v rozsahu 5 rokov bol navrhovateľ zamestnaný ako kamenár, pričom toto jeho zamestnanie bolo v danom čase zaradené do II. pracovnej kategórie. V dobe od 18.06.1990 do 30.06.1991 bol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, podľa evidenčných listov o dobách poistenia bol dôchodkovo poistený aj od 01.04.1992 do 24.02.2012.

Podľa § 132 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok,

ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií,
- b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

Podľa § 14 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 01. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Nebolo sporné, že navrhovateľovi nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Doba jeho služby v 1. kategórii funkcií sa preto v zmysle § 14 ods. 4 tohto zákona hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie podľa § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ tohto zákona.

Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach,
- b) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ , ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d/ a e/ ,
- c) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ ,
- d) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i/ až l/ , alebo

V zmysle § 14 ods. 3 písm. d/ zákona o sociálnom zabezpečení dôvodom pre vznik nároku dovŕšením veku 55 rokov podľa § 21 ods. 1 písm. b/ tohto zákona je uvoľnenie zo zamestnania iba v súvislosti s uskutočňovaním racionalizačných a organizačných opatrení uvedených vo vykonávacom predpise.

V zmysle § 14 ods. 3 písm. e/ zákona o sociálnom zabezpečení dôvodom pre vznik nároku dovŕšením veku 55 rokov podľa § 21 ods. 1 písm. b/ tohto zákona je uvoľnenie zo zamestnania z dôvodu, že občan stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav spôsobilosť ďalej vykonávať doterajšiu prácu alebo ju nesmel vykonávať pre ochorenie na chorobu z povolania alebo pre ohrozenie takou chorobou alebo pre dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície. Uvedený dôvod sa na navrhovateľa nevzťahuje.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú odvolaciu námietku navrhovateľa, že jeho služobný pomer príslušníka ZNB skončil z organizačných dôvodov podľa § 100 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení zákona č. 169/1990 Zb., účinnom v čase skončenia služobného pomeru. Z kádrového rozkazu Náčelníka Správy ZNB hl. mesta Bratislavy a západoslovenského kraja č. KR 495/90 totiž vyplýva, že služobný pomer navrhovateľa skončil dňom 30.06.1990 podľa § 100 ods. 1 písm. g/ zákona č. 74/1990 Zb., teda z dôvodu, že podľa vyjadrenia občianskej komisie nie je spôsobilý k výkonu služby v ZNB. Rovnaký dôvod skončenia služobného pomeru potvrdilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky aj v potvrdení č. SPOU-OSZ-36.013-24/2014-VZ zo dňa 20.05.2014, zaslanom odporkyni.

Občianske komisie, ktorých vyjadrenie o nespôsobilosti príslušníka ZNB k výkonu služby bolo podkladom pre skončenie služobného pomeru podľa § 100 ods. 1 písm. g/ zákona č. 100/1970 Zb., boli vytvorené na základe zákona č. 169/1990 Zb. o občianskych komisiách pôsobiacich v rezortoch ministerstiev vnútra a o zmene a doplnení zákona č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení zákonov č. 63/1983 Zb. a č. 74/1990 Zb.

Z uvedeného dôvodu mal aj odvolací súd za preukázané, že služobný pomer navrhovateľa v ZNB skončil dňom 30.06.1990 podľa § 100 ods. 1 písm. g/ zákona č. 100/1970 Zb, a nie z organizačných dôvodov

(§ 100 ods. 1 písm. a/ tohto zákona). Tento jeho záver nespochybnil ani navrhovateľom namietaný list Ing. A. F., ministra vnútra ČSFR, č.j.: KR-1/K-90 z 22. augusta 1990, keďže z jeho obsahu vyplýva iba odporúčanie, aby navrhovateľ prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku požiadal o zrušenie rozhodnutia o skončení jeho služobného pomeru a aby na ten účel oznámil komisii ministra vnútra pre posúdenie organizačných zmien, či podal podnet na zrušenie rozhodnutia vo veci skončenia služobného pomeru a či trvá na ďalšom výkone služby (§ 103 zák. č. 100/1970 Zb.). Rozhodnutie, vydané na základe podania mimoriadneho opravného prostriedku navrhovateľ v správnom konaní ani v súdnom konaní nepredložil. Na tom základe mal odvolací súd súčasne preukázané, že navrhovateľ získal v zamestnaní zaradenom do 1. kategórie funkcií len 15 skončených rokov a preto nespĺňa podmienku zníženia dôchodkového veku podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 132 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona o sociálnom zabezpečení dovŕšením veku 55, resp. 57 rokov.

Keďže zamestnanie navrhovateľa v 1. kategórii funkcií netrvalo do 31.12.1999, navrhovateľ nespĺňa podmienku zníženia dôchodkového veku ani podľa § 174 ods. 1 písm. d/ a ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení.

Vzhľadom na uvedené dôvody navrhovateľ nespĺňa podmienky pre zníženie dôchodkového veku na 55 rokov. Aj odvolací súd preto dospel k záveru, že odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku ku dňu XY v súlade so zákonom. Rozsudok krajského súdu preto podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal vzhľadom na jeho neúspech v tomto konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.